

Sveiki Sulaukę Šv. Kalėdų

IŠ VISO PASAULIO

• Pakistano - Indijos karas jau pasibaigė užėmus indams Ryt. Pakistano sostinę Dacca. Bėsalyginė pasidavimo sutartis pasirašyta gruodžio 16 d. Indijos premjėra Indira Gandhi pareiškė parlamente, kad "Dacca yra dabar laisvos valstybės laisva sostinė", ir kad karo veiksmai yra pasibaigę. Su tuo pasakymu kilo didelis entuziastingas šauksmas "Tegyvuoją Indija, Tegyvuoją Bengala". Premjerei I. Gandhi tai buvo didelio triumfo momentas, išlaisvinus Rytų Pakistaną nuo Vakarų Pakistano priespaudos. Ji pareiškė, kad Indija neturi jokių pretenzijų prie nugalėto krašto žemių ir tikisi, kad R. Pakistano valdovas, jų nepriklausomybės tėvas Mujibur Rahman greitai pradės tvarkyti kraštą. Rahman yra šiuo metu Vak. Pakistane areštuotas.

• Sovietų Sąjunga pirmą kartą viešai pareiškė, kad ji padės visomis priemonėmis Egiptui, jei šis pradės karo akciją su Izraeliu, kad atsiimtų iš jo karo metu užimtas žemes.

• Italijos socialistų vadas Pietro Nenni, 80 metų amž., kuris buvo gavęs ir atmetė Stalino taikos premiją, yra rimtas kandidatas į Italijos prezidento vietą. Parlamentui per aštuonias dienas padarius 13 rinkimų, dar nepavyko išrinkti prezidento.

• Chilės krikščionių demokratų partija, kuri sudaro pačią rimčiausią valdžios opoziciją, dideliuose mitinguose reikalauja, kad prezidentas Allende nenuvestų krašto į kraštutinę kairę, klausiančių kitų kraštų įsakymų. Krikščionys demokratai pareiškė, kad jie kovos už tėvynės demokratiją ir reikalauja, kad prezidentas išpildytų visus duotus pažadus.

• Švenčių metu Argentinoje bus laisvas mėsos pardavinėjimas. Nuo gruodžio 20 d. iki sausio 9 d. nebus "vedos".

• Gruodžio 16 d. vietinė spauda ir radijo pranešė, kad valdžia leido pakelti kainas: naftai, elektrai, gazui, telefonui, vandeniui, transportui ir tt. Pakilimai yra didelo masto. Daugumoje pradės veikti nuo sausio 1 d. Su šiuo pakilimo laukiama drastiško ir maisto kainų pakilimo.

TEUŽSIDEGA KRISTAUS MEILĖ MŪSŲ ŠIRDYSE, TEVIEŠPATAUJA TAIKA IR RAMYBĖ MŪMYSE, TELAIMINA GIMĘS KRISTUS MŪSŲ BROLIUS IR SESES TĖVYNĖJE IR PLAČIAME PASAULYJE.

Tėvai Marijonai.

KALĖDŲ VARPAMS SKAMBANT IR ŽENGIANT Į NAUJUS 1972 — JAUNIMO — METUS, SVEIKINAME MŪSŲ BRANGIUS SKAITYTOJUS, BENDRADARBIUS, MŪSŲ LAIKRAŠČIO PRIETELIUS IR VISUS LIETUVIUS LINKĖDAMI DAUG LAIMĖS IR IŠTVERMĖS SIEKIANT LIETUVOS LAISVĖS.

L A I K A S .

ARGENTINOS LIETUVIŲ ORGANIZACIJŲ IR SPAUDOS TARYBA NUOŠIRDŽIAI SVEIKINA VISAS LIETUVIŠKAS ORGANIZACIJAS, SPAUDĄ, LIETUVIŠKĄ JAUNIMĄ BESIRUOŠIANTĮ Į II PAS. LIET. JAUNIMO KONGRESĄ, LIETUVIŲ KOLONIJOS VEIKĖJUS IR VISUS LIETUVIUS LINKĖDAMA ŠIŲ KALĖDŲ IR NAUJŲ 1972 METŲ PROGA DAUG SEKMĖS ASMENIŠKAME GYVENIME IR SEKMĖS LIETUVIŠKOJE VEIKLOJE.

ALOS Tarybos pirm. A. Mičiūdas.
ALOS Tarybos sekr. L. Stuoga.

ARGENTINOS LIETUVIŲ CENTRAS

NUOŠIRDŽIAI SVEIKINA VISUS SAVO NARIUS, GARBĖS NARIUS, RĖMĖJUS, DRAUGIŠKAS ORGANIZACIJAS IR VISUS LIETUVIUS LINKĖDAMAS DAUG DŽIAUGSMO ŠV. KALĖDŲ ŠVENTĖSE IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ!

Arg. Liet. Centro Valdyba.

SLA CENTRO VALDYBA

LINKI VISIEMS SKYRIAMS, JŲ VALDYBOMS, JAUNIMUI L.U.A., NARIAMS, BROLIŠKOMS ORGANIZACIJOMS, ANSAMBLIAMS, CHORAMS IR VISIEMS KITIEMS, KURIE ŠIOKIU AR TOKIU BŪDU YRA PRISIDĖJĘ PRIE MŪSŲ ORGANIZACIJOS IR BENDRAI PRIE LIETUVIŠKOS TAUTINĖS VEIKLOS.

SLA Centro Valdyba.

"EL TIEMPO"

Mendoza 2280, Avellaneda, Buenos Aires
T. E. 208 - 5027
Reg. Nacional de la Propiedad Intelectual
Nr. 1.052.961
Director resp. — AGUSTIN STEIGVILA

FRANQUEO PAGADO
CONSECIÓN Nº 1384
TARIFA REDUCIDA
CONSECIÓN Nº 4015

TAMSYBIŲ NEUŽGESINTA ŠVIESA

Brangūs lietuviai. Labai linkėčiau, kad minėdami Kristaus gimimą kiekvienas patirtumėt šiai šventei derančio džiaugsmo.

Kristaus arba krikščionybės era, palyginta su žmonijos amžium, yra dar ne sena. Vienur prisirišimas prie senų religijų ir tradicijų, kitur žmonių primityvumas iki šiol sukliudė dar daugybei žmonių pažinti krikščionybę. Nekrikščioniškų tautų antplūdziai ne vienoje šalyje, kardu išnaikino ten buvusius krikščionis. Jau 25 metai, kai žiauriais būdais kovojama prieš krikščionis Lietuvoje.

Asmens ar generacijos amžius yra per trumpas, kad suspėtų viską perduoti sekančiai generacijai, kuri savo nieko neatsineša. Naujai generacijai yra lengviau paveldėti praeities žmogaus palikimą įkūnytą medžiaginiuose daiktuose, technikos, chemijos ir panašiose srityse.

Sunkiau yra pasisavinti paliekamus dvasinius turtus. Jeigu mirštanti karta nesugeba šios srities turtus perduoti savo jaunai kartai, tai iš jos ne vienas ilgai, o kiti ir niekad jų nesuras. O tie dvasinės vertės turtai yra svarbiausi, be jų žmogus blaškosi nerasdamas teisingo gyvenimo kelio.

Daugelis jų permažai žino, kiek žmonija per du tūkstančių metų savo protu ir Šventos Dvasios vadovaujama pasiekė Kristaus žodžių prasmės. Pasistengę daugelis ir tai suras.

Šių jaunų žmonių pavyzdžiu derėtų pasiekti ir suaugusiems per daug paskendusiams medžiaginiuose niekuose, esantiems per toli nuo Kristaus palikto gyvenimo kelio ir savo jaunimui jo neparodžiusiems.

Nepagarbos tėvams, gaudinantių jaunimo nuotaikų nepašalinsime rūgėjimais ir nuogastavimais. Gero bus tiek pasiekta, kiek pozityviai stengsimės vieni kitiems, padėti pilniau pažinti ir pasisavinti Kristų.

Tokia Kristaus ir artimo meilė kiekvienam bus dvasinė šviesa, viltis, džiaugsmas. Kristaus gimimo šventės proga nuoširdžiai visiems linkiu pasiekti kuodaugiausia tos šviesos, vilties, džiaugsmo.

Vysk. V. Brizgys.

Jau atidaryta sūraus vandens maudyklė

"LIETUVA"

Gera šeimyniška aplinka. Valgomasis. Vanduo keičiamas du kartu savaitėje. Omnibusas veltui iš "El Parque Balneario Salada". Kainos priemonos.

Argentinos Lietuvių Centras ruošia

KALĖDŲ EGLUTĖ,

kuri įvyks gruodžio 25 d. 17 val. L. Centro patalpose. Programą atliks mažųjų ansamblis.

Gruodžio 31 d. 21.30 val.

TRADICINĖ NAUJŲ METŲ VAKARIENĖ

Bilietus į šią vakarienę prašome būtinai rezervuoti iš anksto.

Visus maloniai kviečia

Arg. Liet. Centro Valdyba.

PASINAUDOKIME ATOSTOGOMIS

Villa del Dique, prie gražaus ežero ir naujos piletos, ramioj vietoj, atnaujintame name, kuris turi kelias virtuves su šaldytuvais, visiems prienamomis sąlygomis, atgaivinkime savo sveikatą ir ją sutiprinkime, nes vėliau, daktarams ir vaistams išeina dešimteriopai daugiau. Dėl smulkesnių informacijų ir laiko, rašyti: Rev. V. Šimanskis, Casa S. Casimiro, VILLA DEL DIQUE, Dto. Calamuchita, Pcia. CORDOBA.

JAUNIMO STUDIJŲ SAVAITĖ

Villa Elisoje sausio mėn. 6 - 9 d.

Darbo temos:

Lietuvos istorijos momentai ir jos dabartiniai laikai.

Lietuva nepriklausomybės laikais.

Okupacija ir partizanai.

Lietuvių papročiai ir tradicijos.

Lietuvių organizacijos visame pasaulyje.

— Laužas, dainos ir šokiai.

— Futbolo, krepšinio ir šachmatų rungtynės.

Norintieji dalyvauti įsirašo sekančiais telefonais:

A. Deveikytė 208-0943, V. Barzdžius 923-1060 arba pas komiteto narius.

Argentinos Lietuvių Jaunimas.

LIETUVOJE

• Vėjo malūnas prie Šeduvos, po karo buvęs apleistas ir vėjo apdraskytas, dabar atstatomas. Tik jame jau nemals, o bus galima tik pasidairyti ir pasivašinti. Dabar jis bus užėigą turistams, arba ir apylinkės gyventojams. Pirmame aukšte bus galima gauti giros ir alaus, antrame — blynų (ten įrengiamos grindys, kurios suksis, kaip girnos), o trečiame aukšte bus galima ir prie blogo oro pasiskaityti propagandos.

• Iš okup. Lietuvos dabartiniu metu dažnai atvyksta lietuviai į Š. Ameriką aplankyti giminių. Bet ekskursijų vadovai jiems patiekia keistą "programą". Jie tik vedžiojami į komunistinius parengimus, o kartais net gabenami pas rusus, kur lietuviams svetimos organizacijos turi kokius parengimus.

• Moterys okup. Lietuvoje sudaro beveik pusę darbininkų ir tarnautojų. Būdinga, kad dirbančiųjų tarpe išsimokslinimo atžvilgiu moterys yra pralenkusios vyrus. Iš tūkstančio dirbančių asmenų aukštąjį mokslą turi 54 vyrai ir 57 moterys, nebaigtą aukštąjį mokslą - atitinkamai 13 ir 16, vidurinį specialųjį — 72 ir 110, bendrąjį vidurinį — 84 vyrų ir 113 moterų.

• Mažosios Lietuvos, buvusios Rytprūsių derlingos žemės dideli plotai tebėra apleisti ir dirvonuoja. Trūksta darbo jėgos, kad būtų galima tą žemę apdirbti. Tebestovi liekanos bažnyčios, kur Kt. Donelaitis buvo pastorium. Yra ir mūrinės bažnyčios griuvėsiai, kurioje Vytautas pabėgęs pas kryžiuočius, priėmė krikštą. Ekskursijos į rusų valdomą Karaliaučiaus sritį retai tepraleidžiamos, o jeigu kartais pravažiuoja, tai tik griežtoje rusų valdininkų kontrolėje. Drg.

• Kraštotyros draugija, norėdama apsaugoti nykstančius Lietuvos kultūros paminklus, renka lėšas, kurios bus panaudotos paminklų apsaugai. Lėšos renkamos iš kooperatinių, profesinių sąjungų įstaigų ir paskirų asmenų, aukų būdu. Surinkta tik 100.000 rublių, rinkimas tęsiamas toliau.

• Mangutai, pokario metais iš Rusijos atvežti ir okup. Lietuvoje įkurdinti žvereliai, smarkiai įsiveisė miškuose ir daro daug žalos. Jie naikina kiškius, antis, tervinius, kurapkės, mažesnius žverelius, kartais net stirniukus papiauna. Beveik nesą priemonių juos sugauti ar sumedžioti.

• Lietuvos miškuose derlingais metais išauga didžiuliai uogų kiekiai — virš 30.000 tonų ir apie pusę jų — mėlynės. Deja, maisto pramonė nesugeba uogų pakankamai perdirbti ir jomis aprūpinti gyventojus. Pav. Lietuvos vaistinėse labai sunku gauti džiovintų mėlynių uogų. (E).

• Okup. Lietuvoje gyventojai domisi nesenai išleista Česlovo Kudavos knyga "Kur Nemunas teka". Autorius mokslininko žvilgsniu žvelgia į Nemuno kilmę (jo ilgis 937 km.), patiekia istorinių žinių, vietos gyventojų atsiminimų ir tt. Pati knyga laikoma kruopščiai kelerių metų darbu paruošta.

• Vilniuje pradėjo leisti žurnalą vardu "Muziejai ir paminklai". (E)

LIETUVIAI visame Pasaulyje

• Namų statytojas Jonas Matulaitis kartu su kompanjonu G. Kazlausku, nupirko Los Angeles mieste, netoli lietuvių bažnyčios tris didelius sklypus ir stato 57 butų namą. Bus moderniausi įrengimai, maudymosi baseinai, požeminis autų garažas erdvios ir šviesios terasos.

• Vytautas Volertas, JAV. lietuvių veikėjas, Bendruomenės Centro, Valdybos pirmininkas, rašytojas, keletą kartų gavęs literatūrinę premiją, inžinierius, už "reikšmingą darbą Apollo 15 komunikacijų srityje" buvo apdovanotas NASA padėkos atžymėjimu ir pakviestas į specialų pobūvį, rengtą prie šios misijos prisidėjusiems inžinieriams pagerbti.

• Lietuvos atstovas Anglijoje V. Balickas su poniu buvo pakviesti ir dalyvavo Didž. Britanijos karalienės priėmimo. Jie taip pat dalyvavo visoje eilėje reprezentacinių priėmimų.

• Strassboure, senelių prieglaudoje, mirė seniausia lietuvių Europoje M. Šarkauskaitė. Ji buvo gimusi 1865 m. liepos 1 d. Virbalyje, taigi, susilaukusi 106 metų.

• Tautybių savaitėje Toronte lietuvių paviljonas "Gintaras" susilaukė kitataučių dėmesio. Savaitgalio vakarais atsilankė apie 3000 lankytojų. Lankytojai domėjosi dailės ir rankdarbių paroda, gėrimais bei valgiais ir taip pat atliekama menine programa. Programoje dalyvavo keli ansambliai.

• Kanados lietuviai skautai suorganizavo ekskursiją, kuri lankėsi Anglijoje, Šveicarijoje, Prancūzijoje, Italijoje, Austrijoje ir Vokietijoje. Ekspedicijoje dalyvavo 180 žmonių.

• Australijos šeštadieninėje modernių kalbų mokykloje prie Melburno universiteto, atidaryti lietuvių kalbos kursai, suorganizuoti lietuvių studentų. Šioje mokykloje dėstomos aštuonios kalbos. Į lietuvių k. kursą užsirašė 34 mokiniai — lietuviai ir kitataučiai.

• Čikagoje einantis dvisavaitinis laikraštis "Laisvoji Lietuva" rugpjūčio mėn. atšventė 25 metų sukaktį. Šis laikraštis gimė Vokietijoje ir jo pirmas redaktorius buvo rašytojas Steponas Vykinas. Laisvoji Lietuva yra griežtos patriotinės minties laikraštis.

• Dainavos stovykloje JAV-bėse buvo pagerbti laikraštininkai: Kunigunda Kodaitienė, Vladas Mingėla ir Algirdas Budreckas. Jie gavo garbės raštus ir pinigines dovanas.

• Eug. Bartkaus gyvenamoje vietoje Indianos valstijoje, Š. Amerikoje, audra nulaužė net dvyliką ažuolų.

• Gydytoja Aldona Šliūpaitė, gyv. Kalifornijoje, JAV, sukako 85 metus amžiaus. Dr. A. Šliūpaitė dirbo Lietuvos universiteto medicinos fak. ginekologijos ir akušerijos skyriuje kaip asistentė.

• Vliko pirm. J. K. Valiūnas liepos 6 d. lankėsi Turkijoje ir ten matėsi su Brazinskais. Turkijoje praleido daugiau kaip savaitę laiko ir plačiai susipažino su Brazinskų bylos padėtimi. Susitiko taip pat su Brazinskų advokatais. Sužinota, kad Pranui Brazinskui esant ištremtam Sibirui, sovietai nužudė jo tėvą Stasį Brazinską 1949 metais Baizonių km. Semeliškės v. Trakų apskr. Kartu su juo žuvo ir daugiau vietinių žmonių.

SLA MAŽŪJŲ ANSAMBLIS ATŠVENTĖ METINĘ ŠVENTĘ

Šeštadienį, gruodžio 11 d. SLA rūmuose įvyko simpatinga šventė — jaunųjų ansamblio 5 metų sukaktis ir 6 metai kaip SLA ruošia Kalėdų eglutės šventę.

Irenė Stankevičienė šešt. mokyklos mokytoja.

Šventę atidarė p. Irenė Stankevičienė, savo kalboje pranešdama, kad Susivienijimo jaunųjų ansamblio šventė jau 5 metų gyvavimo sukaktį. Šalia tautinių šokių ir dainų ansamblio veikia taip pat ir šeštadieninė lietuviška mokykla. Josios mokytojai yra p. I. Stankevičienė ir p. L. Stankevičius. Ansamblio šokių mokytoja p. Olga Zabarauskaitė Casas.

Scenai atsidarė — pasirodė visas ansamblis drauge su šeštadienine

mokykla, kurie atliko vaizdelį "Kūčių Vakarą". Čia daugiausia pasirodė šeštadieninės mokyklos mokinės, paskaitydamos neprik. Lietuvoje buvusius Kūčių vakaro papročius.

Su vaizdeliu "Metai" jau visas ansamblis galėjo pasirodyti, nes visi mėnesiai turėjo savo atlikėją, kurie eilraščių formoje charakterizavo kiekvieną mėnesį ir metų laikus. Tarpe mėnesių buvo deklamuojami eilėraščiai apie žiemą. Trečiuoju pasirodymu — ansambliciai atliko Kalėdų šventes — prie uždegtos ir puošnios eglutės sugiedodami Gul Šiandieną, Din, dan dan ir kitas daineles, sukėlė entuziastišką plojimą susirinkusiųjų svečių. Visą tą programą paruošė ir jai vadovavo ansamblio mokytoja p. Irenė Stankevičienė lietuviškos mokyklės mokytoja.

Vaiždelių tarpe buvo pašokta. Mažieji pasirodė su šustu ir čigonėliu, didieji pašoko Kubilą, Lenciūgėlį, Ru-

gučiūs, Jonkelį ir Gyvatara. Šokiams vadovavo jų mokytoja p. O. Zabarauskaitė Casas, grojo J. Romeika.

Sukakties progą lietuvišką jaunimą sveikino ALOS Tarybos pirm. A. Mičiūdas, "Atžalyno" ansambl. vad. H. Levanavičius, A. L. Balso leidėjas Pr. Ožinskas, Laiko red. O. Kairėlienė.

Programai pasibaigus dvi mažytės mergaitės įteikė mokytojoms p. I. Stankevičienei ir p. O. Casas po gėlių puokštę ir dovanėlę. Po to abi mokytojos padedant p. Stankevičienei apdovanojo visus esančius scenoje jaunolius ir vaikučius su kalėdine dovanėle.

Programa baigta su Raul Stalioraičio, SLA pirminko baigiamąja žodžiu, kuris ta pačia progą pasveikino visus su ateinančiom Kalėdų šventėm.

Programą vedė SLA nenuilstamas veikėjas Leopoldas Stankevičius.

Šventės metu buvo viešai padėkota p. Hugo Spreafico (jį žmona lietuvių ir du vaikai yra ansamblio dalyviai), kuris įvairiais atvejais yra daug padėjęs ansambliui.

SLA jaunųjų ansamblis scenoje šventės metu.

Olga Zabarauskaitė de Casas, ansamblio mokytoja.

Ansamblio mokytojai ir vadovai kreipiasi į visus tėvus, prašydami siųsti vaikučius į ansamblį, nes jame vyksta didžiausią naudą lietuviškam darbui.

Iš savo pusės sveikinių SLA Centro Valdyba, ansamblio mokytojus ir visus ansamblio dalyvius už gražų lietuvišką darbą.

Po programos visi susirinkusieji svečiai, kurie pripildė pilną Susivienijimo salę, buvo pavaišinti alumi ir užkandžiais. Grojo Sans-Souci orkestras.

Buvusi.

Aukos Radio Valandėlei

Rosarioo Lietuvių Bendruomenė \$ 4.400,- m/n.

Nuoširdžiai dėkoju
J. Švenčionis - Radio Val. išd.

Senelių Židiniui Aukojo

Karolina Gradeckienė — žibalo virtuvė, su kepimo p. čium, gan gerame stovyje.

Povilas Daratėnas — žibalo šildytuvą "Volean" 6-mis žvakėmis.

Už aukas nuoširdžiai dėkoja.

Senelių židinio Valdyba. Aukos Senelių "Židiniui"

\$ 500.000 — Ona Margenienė
" 250.000 — Vincas Lisduškas
" 50.000 — Inž. Jonas Čekanauskas
" 40.000 — Marija Gutauskienė
" 35.000 — Bronius Dambrauskas
" 31.000 — Vladas Normantas (kūmas)
" 30.000 — Naecta, Antanas Norkai (kūmai)
" 30.000 — Pranas Viteikis
" 25.000 — Ona Šereikytė (kūma)
" 20.000 — Monika, Jonas Norkai
" 10.000 — Leonas Muškėtas
" 5.400 — Inž. Jonas Gaidimauskas
" 2.500 — Matas Povilaitis (š. A. 5 dol.)
" 2.000 — Stasys, Monika Kasevičiai
" 1.200 — Aušros choras Temperley
" 1.000 — Ona Mičiūdienė
" 1.000 — Juana Stočkūnienė (Berisse)
" 500 — Bronius Vaičiūnas
" 200 — Juozas Obelavičius
Už aukas nuoširdžiai dėkoju
J. Šiušis - S. Žid. išdin.

Galutinė Apskaita

Per S. Židinio antrųjų namų pašventinimą grynų pelno gauta:

Kūmai suaukojo \$ 86.000
Asado pietų pelnas " 76.303

Viso pelno (m/n.) \$ 162.303
J. Šiušis - S. Žid. išdin.

Mokslas + Menas + Literatūra

IS MŪSŲ MIESTU ISTORIJS

TROSKŪNŲ MIESTELIS

Troskūnų miestelis yra vienas žymiausių Aukštaitijos vietovių. Jis randasi lygioj vietoj prie Juostos upės (Nevežio intakas), tarp Viešintų, Surdegio, Raguvos ir Traupio miestelių, apie 37 kilometrų Panevėžiu. Miestelyje yra 1789 m. statyta graži bažnyčia, polic. nuovada, paštas, miškų urėdija ir Šimonių girininkija; Staškevičiaus motorinis malūnas, elektros jėgainė; Mantvilo dvaras, spirito varykla, malūnas ir lentpiuvė. Miestelyje veikia 3 vilnių keramikos, 3 valgyklos, kelios stalių dirbtuvės, 2 kailiadarbiai, 2 kepyklos, kelios puodų dirbtuvės, kalvės, plytinės, vežimų ir rogių dirbėjai, 2 kryžių dirbėjai ir tt. ir daug krautuvių.

Miestelyje veikia Vysk. M. Valančiaus liaudies universitetas, spaudos platinimo draugija, pavasarininkai, šauliai, jaunaliuvisiai, jaunieji ūkininkai, ūkiniai kooperatyvai ir kt.

Miestelis yra arti Troskūnų geležink. stoties, prie Panevėžio - Švenčionėlių geležinkelio linijos. Prie Troskūnų miesto yra prisiglaudęs didelis Vaidilonių km.

Sena Troskūnų bažnyčia du kartus degė. Vienuoliai pastatė naują mūrinę didelę sv. Trejybės garbei skirtą bažnyčią 1789 metais. Jos didž. altoriuje yra sv. Marijos paveikslas, likęs nepaliestas per bažnyčios gaisrus, labai žmonių gerbiamas. Labai garsūs Troskūnų Porcinkulio atlidai tęsėsi 3 dienas, į kuriuos suvažiuodavo minios žmonių. Troskūnų bažnyčia turėjo puikius vargonus, labai panašius į Vilniaus katedros.

TROSKŪNŲ APYLINKĖS

Troskūnų valsčiuje yra daug miškų ir pelkių. Plačiu ruožu tęsiasi Troskūnų miškas. Pasilvio pelkėse yra Pasilvio akmuo arba kitaip vadinamas Barboros akmuo. Jo aukštis virš žemės 3,25

metr. aplink - 16 metrų. Didėnė akmens dalis po žeme. Manoma jis yra didesnis už Puntuką. Pagal padavimą ši akmeninė sėslis vėlinas norėjęs sudaužyti Troskūnų bažnyčią, bet pakely pavargęs ir palikęs pelkėse. Troskūnų apylinkėse randasi siauras, bet ilgas Juostos ežeras iš jo išteka Juostos upė. Ties Grybūnų km. išteka Nevežio gražioji upė. Apie 6 km. nuo Troskūnų randasi senas Vašakėnų dvaras. Karo metu jame buvo kunigų seminarija, kur dėstė poetas Maironis.

Troskūnų bažnyčia žiūrint iš miestelio pusės. Bažnyčia buvo garsi apylinkėje savo grožiu ir atlidais.

linų km. išteka Nevežio gražioji upė. Apie 6 km. nuo Troskūnų randasi senas Vašakėnų dvaras. Karo metu jame buvo kunigų seminarija, kur dėstė poetas Maironis.

TROSKŪNŲ ISTORIJA

Del miestelio vardo troskūniečiuose yra žinoma legenda: miestelio viduryje buvęs aukuras, kuriame degė šventoji ugnis, prižiūrima vaidilų ar vaidilūčių, kuriuos čia pat gyveno Vaidilų, vėliau išvirtusių Vaidilonių kaimė. Troskūnų vietovė pasiekdavo kryžiuočiai savo žygiuose. Po mūšių lietuviai savo žuvusiųjų kūnus, kartais ir pametus belaisvius degindavo ant laužo. Degdami trosko kūnai iš to ir vardas

TROSKUNAI

Troskūnai, Troskūniečių tarmėje Troskūnai tariami — Traškūnai. Sako degdami kūnai traskėje — iš to kilęs Traškūnų vardas. Tikros rašytinės istorinės žinios siekia 1696 m. Troskūnų miestelį įsteigė to paties vardo dvaro savininkas Vladislovas Sakalauskai ir tais metais pasikvietė vienuolius bernardinus ir davė

Troskūnų bažnyčia žiūrint iš miestelio pusės. Bažnyčia buvo garsi apylinkėje savo grožiu ir atlidais.

jems šmotą žemės, kitais metais pastatė medinę bažnyčią. Šioje pelketoje lygumoje pradėjo veikti didesnis kultūros centras: vienuolynas su parapija ir mokykla. XVII a. vienuoliai atidarė mokyklą, kurią 1782 m. jau lankė 32 mokiniai. Mokyklos pastatą dviejų aukštų mūrinį namą pastatė vienuoliai XVIII a. ir ji dar ir dabar tebestovi. Nepriklausomybės laikais tame name veikė mokykla, valsčius ir susirinkimų salė. Ilgainiui mokykla virto gimnazija, į kurią suvažiuodavo jaunimo iš tolimiausių apylinkių.

1840 m. gimnazija perkelta į Panevėžį.

Po 1863 metų sukilimo vienuolynas buvo uždarytas general

gubernatoriaus Muravjovo įskytumu, pabrėžiant, kad "Troskūnų bernardinai nedraudė giedoti bažnyčioje giesmes, priešingas valdžiai". Sukilėlių būrio vyresnysis. Mineika užėjęs į vienuolyną ir buvęs priimtas, bažnyčioje buvę keturi ginkluoti sukilėliai. Rusai uždarė vienuolyną dėl sukilėlių veiksmų Troskūnuose. Netoli Troskūnų 1863.XI.7. kovėsi sukilėlių dalinys, vad. D. Majecko, su Muravjovo kariais, tačiau — sukilėliams nesisekė — jų būrio vadas pakliuvo į belaisvius ir buvo sušaudytas Ukmergėje.

1905 m. sukilimo metu Troskūnuose jautėsi aktyvus judėjimas — dvaro darbininkai ir ūkininkai demonstravo kaimuose ir miestelyje ir kovėsi su rusų kareiviais apsiginklavę dalgiais, šakėmis ir pautuvais. Po to atvyko rusų baudžiamieji būriai — kareiviai suėmė daug žmonių, apylėšė miestelio ir apylinkės gyventojus. Po tų įvykių troskūniečiai boikotavo rusų įstaigas ir mokyklą — rusų mokytojas teturėjo vos 9 mokinius.

Kūriantis nepriklausomai Lietuvai 1918 m. jau sudaryta lietuviška savivaldybė. 1920. XI. 21 Troskūnų šauliai bandė pastoti kelią isiveržusiai lenkų brigadai. Lenkamis pavyko sūimti 5 šaulius: Joną Budrevičių, Petrą Liktorą, Antaną Miškeliūną, Petrą Tunkevičių ir Antaną Zarską, kuriuos apylėšė, kankino ir sušaudė prie vienuolyno sienos. Jiems pagerbti toje vietoje buvo įmūryta paminklinė lenta, buvo saugomos ir lenkų kulku žymės. Nepriklausomybės sodelyje buvo pastatytas paminklas, kur buvo švenčiamos nepriklausomybės minėjimo šventės.

Okupacijos metais Troskūnai nukentėjo — bolševikai deportavo nemažą gyventojų, ypač visuomenės veikėjų, ūkininkų, koo-

perant Vilniū ir Troskūnus, atrand kelią ir per krūmus. Ant Vienožinių/ rino pakelės papuošė primicimais paratininkų, mokytojų. Vokiečiai sušaudė daug žydų. Pokario metais Troskūnuose gyvai reiškesi lietuvių partizanų rezistencija.

TROSKŪNŲ ŠVIESUOLIAI

Daug pakelė parapijos kultūrini lygi Tėvai pranciškonai, perėmė parapiją 1929-1937 m. Jie įtaisė parapijos salę, įkūrė senelių prieglaudą. Troskūnuose buvo labai žinomas ūbagas Martaušas — tai Matas Imbrasas, žymus knygnešys rusų laikais mokęs vaikus skaityti ir rašyti. Jis sūnus Kazimieras buvo šaulių būrio vadas nukankintas Sibire. Iš Troskūnų ir apylinkių yra kilę kun. St. J. Gailiūšis — dabartinis pranciškonų vyresnysis, poetas J. Parojus ir K. Inčūra, sermėnarys J. Dagelis, Muzikas M. Karka, ekonom. I. Karka, A. Gabrėnas. Argentinoje taip pat yra visas būrys troskūniečių: A. Paršelis, poetas J. Budrys, A. Aviza, O. Vanagienė, filminkas J. Gilydis ir jo žmona turinti modisčių institutą, kilusi netoli Troskūnų, puslėtr troskūniečių ir Laiko red. O. Kairėlienė ir daug kitų.

Troskūniečiams, išvykusiems sverur, kaip švieši žvaigždė liks prisiminimas apie gimtuosius Troskūnus. Rasytojas J. Parojus sako: "Ak, nekur nemaciau tokių gražių, kaip rūta, miškų, tokio svelnas naujagimio. Nevežio čiuřenimo, tokio svelnas vakario vėjo, tokios išdidžios mėnulio pilnatis, kaip toje Troskūnų apylinkėje".

Eis laikai ir amžiai, užneš užmarštim viską, išraus visus atsiminimus, bet liks amžiais gražioji Lietuva ir jos, namų tėvi Troskūnai.

Troskūniečiai.

Pastaba: redakcija dėkoja p. J. Gilydžiui už Troskūnų klisės parūpinimą.

PAMINETOS SIMO KUDIRKOS IŠDAVIMO METINĖS

Simo Kudirkos išdavimo Sovietams tragiškas metines minint, lapkričio 27 d. Čikagos mieste centre įvyko didžiulės lietuvių manifestacijos, kur matėsi labai daug jaunimo. Buvo nešama daug plakatų su įvairiais įrašais: "Jis meldė laisvės, o gavo kalėjimą; SSSR — pasaulis tavo stebi; Sunkieji darbai už laisvės siekimą; SSSR — kur tavo sąžinė; Sovietų Sąjunga — tautų kalėjimas; Laisvė — yra nusir kaltamas Rusijoje; Ar Niksonas atsimins Kudirką Rusijoje?"; ir daug kitų.

Illinois senatorius Frank Savickas prabilo į minia pareiksdamas, kad čia visi susirinko paminėti tamsųjį momentą JAV istorijoje, kai žuvę teisėms buvo atiduota pirmenybė. Mes siekiame laisvės Kudirkai, Lietuvai ir visoms pavergtoms tautoms.

Kongreso atstovas Morgan Murphy pareiškė, kad Kongreso nariai, prašo, kad Niksonas Maskvoje neparduotų Lietuvos.

Kongreso narys Roman Pucinski pažymėjo savo kalboje, kad laisvojo pasaulio sąžinė nenurims, kol nebus išlaisvintas Kudirka ir pavergtos tautos. Kongresan įnešė rezolucija, kad laivas, nuo kurio buvo išduotas Kudirka, būtų čiais suklaupė sniege tyliai malda už S. Kudirką.

Dar kalbėjo Balzekas, Rudis ir daug kitų. Demonstracijos buvo įspūdingos. Jas sekė didžiųjų laikraščių korespondentai ir televiz. kanalai. Buvo platinama daugybė atsisaukimų anglų kalba apie Kudirkos tragediją ir Lietuvos pavergimą. Taip pat buvo platinami ką tik išleisti Kudirkos ženklieliai.

Argentinos televizija rodė Kudirkos metinių paminėjimą ir vainiko padėjimą Š. Amerikoje.

SIMAS KUDIRKA NEPALAUŽIAMAS IR KALĖJIME

Sovietų pogrindžio laikraštis "Kronika" rašo, kad S. Kudirk

pavadintas jo vardu ir visada primintų, kaip turi būti saugoma laisvė.

Cook apskr. atstovas Daniel Common pasakė savo kalboje, kad, popiežiui pavyko išlaisvinti kard. Slipų, mes Amerikoje sukelsim sąjudį išlaisvinti Kudirką.

Sumanūi kalbant ir jam pasūlus visa minia su garbės svečiais suklaupė sniege tyliai malda už S. Kudirką.

Dar kalbėjo Balzekas, Rudis ir daug kitų. Demonstracijos buvo įspūdingos. Jas sekė didžiųjų laikraščių korespondentai ir televiz. kanalai. Buvo platinama daugybė atsisaukimų anglų kalba apie Kudirkos tragediją ir Lietuvos pavergimą. Taip pat buvo platinami ką tik išleisti Kudirkos ženklieliai.

Argentinos televizija rodė Kudirkos metinių paminėjimą ir vainiko padėjimą Š. Amerikoje.

SIMAS KUDIRKA NEPALAUŽIAMAS IR KALĖJIME

Sovietų pogrindžio laikraštis "Kronika" rašo, kad S. Kudirk

ka, sovietų kalėjime atsisakė lankyti ir klausyti bolševikų policinių instrukcijų ir paskaitų. Kaip bausmė už tai, jam atimta teisė pirkti kalėjimo krautuvėjų papildomo maisto.

Sovietų kalėjimuose politinės instrukcijos arba "smegenų perplovimas", kaip rašo "Kronika", yra dalis kalėjimo programos, įvestos kiekviename kalėjime arba koncentracijos lageryje. Jei kas išdrįsta tų bolševikų "mokslo tiesų" neklausyti, neleidžiama pirkti kalėjimo kautuvėlės, tabako, arbatos, cukraus, margarinų ir kitų maisto prekių, kurių kaliniai negauna. Vakarai, kurie renka faktus apie sąlygas sovietų kalėjimuose, sako, kad papildomas maistas yra būtinas, kaip jie negalėtų gyventi ir dirbti vien kalėjimo daviniu.

Amerikos ir viso laisvojo pasaulio spauda pripažįsta, kad Simas Kudirka yra vienas pačių didžiųjų kankinių ir herojų, kurie yra žinomi bolševikų kalėjimuose. Drg.

S. Kudirka, bandęs siekti laisvės Š. Amerikoje.

SEKMADIENIO RIMČIAI

+++++

KALĖDINĖS DOVANOS ŽMONIJAI

Prisimenu kaip Vokietijoje viename kaime laukė žmonės naujai išventinto kunigo - primicijanto. Visų pirma visas kaimas nusidažė iš naujo savo namus, nušvarino pakeles, papuošė primicijanto namus su vainikais o prie kaimo kryžkelės pakėlė garbės-bromos vartus, per kuriuos turėjo pirmą kartą atvykti naujas kunigas.

Dėlko žmonės taip laukė naujo kunigo? Nes suprato, kad jis atnešą Dievo palaimą visam kaimui, laimindamas vaikus ir senus, visus namus. Kiekvieno tokio atėjimo laukia žmonės, nes jiems suteikia palaimos.

NAUJOS TVARKOS ĮVEDIMAS

Ką atnešė Kristus ateidamas į mūsų žemę? Jis atnešė žmonijai taiką ir ramybę, Jis atnešė naują meilės įstatymą, atnešė savo naują mokslą-linksmą Naujieną arba Evangeliją. Tai dovanos, kurios turėjo pripildyti žmonių širdis nauju džiaugsmu ir palaima.

Iš tikrųjų geros valios žmonės tuojaus patyrė tos palaimos, jie džiaugėsi Kristaus atėjimu, su meile klausėsi jo žodžių, tai paprastos širdies žmonės, kaip Bėtiejaus piemenėliai, trys išminčiai-karaliai, paprasti ano meto gyventojai, ypač neturtingieji, ligoniai ir visokių vargų prispaustieji, kurie garbino Dievą.

Jau greitai 2000 metų sukaks kaip Kristus atėjo į mūsų žemę, kad pradėtų kurti joje savo karalystę, pagrįstą nauju meilės įstatymu. Bet dar iki šiai dienai "pasaulis jo nepriėmė", kaip sako Šv. Jonas evangelistas: nepriėmė jo kaip savo Viešpaties ir Dievo. Todėl vis dar nesimato jo karalystės pergalės.

PRIEŠTARAVIMO ŽENKLAS

Kristus tapo net prieštaravimo ženklų daugeliui, kaip buvo Si-

meono išpranašauta: kad jis bus kaip ženklas, kuriam bus prieštaraujama. Mūsų dienose tai labai aiškiai matome: išsitos organizacijos, valstybių galvos išeina kovoti prieš Kristų ir jo Bažnyčią. Toji įtampa netik ne mažėja, bet dar didėja.

Kokia tat turi būti mūsų laikysena Kristaus atžvilgiu? Ar mes jį esame pasirošę priimti kaip tie Vokietijos gyventojai savo kunigą, ar mes praėisime pro

imamas, arba kur jis yra išvaromas, jis negali duoti savo taikos ir palaimos.

Tiktai geros valios žmonėms Kristus gali duoti savo karalystės dovanas: širdžių, šeimų ir bendruomenių taiką ir ramybę. Tik žmonės, kurie sutinka jį priimti ir jo klausyti, gali suteikti savo palaimą ir didį džiaugsmą.

Kalėdos įgija tiktai tada savo prasmę, kai Kristus gali ateiti į mūsų širdis. Vokietijos poetas Silesius yra pasakęs: "Ką padėtų, jei Kristus ir tūkstantį kartų ateitų, bet jei tu neatvertum jam savo širdies ir jo nepriimtum" ... Kalėdos yra Kristaus atėjimo ir jo priėmimo šventė.

Piemenėliams, vargdienėliams tarė angelas šviesus: džiaugsmą, garbę Dievas skelbia, nes jis aplankys visus.

šali, nekreipdami dėmesio, lyg jo visai nebūtų, ar mes net prisidėsime prie tų, kurie kovoja prieš jį? Tai yra pagrindinis mūsų gynimo tikslas, nuo kurio priklauso mūsų vidinė santvarka, mūsų šeimos ar kurios organizacijos tvarka.

Nes ten, kur Kristus paliekamas nuošalyje, kur jis nėra pri-

MŪSŲ KELIONĖS DRAUGAS

Negana, kad Kristus ateitų kaip koks svetimsalis ar pakeleivis žmogus, kuris tiktai vieną naktį pernaktotų mūsų namuose ir paskui eitų toliau ieškoti sau nakvynės. Kristus turi pasilikti kaip namiškis, kaip brolis mūsų

IŠ KATALIKIŠKO PASAULIO

• 800 kankinių. Lietuvių religinės šalpos iniciatyva JAV-bėse šiomis dienomis pabaigtas rengti dokumentinis leidinys, pavadinimas "Dabarties Kankiniai". Veikalas netrukus bus spausdintas. Šioje knygoje atskleidžiama Lietuvos 800 kankinių - vyskupų, kunigų ir tikinčiųjų likimas, bažnyčių uždarymas bei kitų įvairių persekiojimų ir religinės laisvės varžymų faktai. Veikalas paremtas daugelio dar gyvų liudininkų ir įvairių tiesioginių dokumentų ištraukomis. Veikalas bus išverstas ir į kitas kalbas ir liudys pasauliui apie lietuvių tautos ištikimybę Dievui ir tėvynei.

širdies namuose, kad galėtume turėti nuolatinį pokalbį su juo maldoje ir darbe.

Viena iš mūsų silpnybių yra toji, kad mes tik retkarčiais pakviečiame Kristų pas save kaip kokį svetimsalį ir paskui užmirštame, kad jis atvyko: vėl grįštame prie savo žemiškų reikalų ir laukiame kitų švenčių. Mūsų pasiryžimas turėti būti nuolatos prisiminti Kristaus atėjimą mūsų širdyn, su juo nuolatos vesti pokalbį, su juo bendrauti, kaip su mūsų broliu.

Tat, švėsdami šią Kristaus Užgimimo šventę pasiryškime sudaryti draugystę su Kristumi, mūsų vyreniuoju broliu, kuris atėjo į šią žemę ne pasižiūrėti kaip žmonės gyvena ir pešasi, bet sudaryti su kiekvienu meilės draugystę ir kiekvieną lydėti per gyvenimą kaip ištikimas draugas: džiaugsmu ir skausmu, vienu žodžiu gyventi jo artimoje draugystėje, kad pajusti jo palaimą, jo atneštą ramybę ir džiaugsmą ir jį perduoti kitiems broliams.

Nes pats Kristus pasakė, kur du ar trys susirenka mano vardu, esu jų tarpe. Kur broliai tarp savęs mylisi, ten pasilieka Kristus jų tarpe su nuolatine palaima. Tat, pasilikime vieningi tarp savęs su Kristumi ir tikrai galėsime švęsti Kalėdų šventes didžioje širdies ramybėje ir taikoje.

kun. Augustinas.

• Visame pasaulyje yra 810 milijonų suaugusių žmonių, kurie nemoka nei skaityti nei rašyti Jungtinių Tautų auklėjimo, švietimo ir kultūros pletimo UNESCO organizacija siekia nugalėti šią blygybę. Popiežius Povilas VI parašė specialų laišką sveikindamas šias pastangas ir iš naujo pabrėžė kat. Bažnyčios bendradarbiavimą siekiant šių tikslų. Kat. Bažnyčia visais laikais buvo pirmoji tautų švietėja ir mokytoja. Tūkstančiai misijonierių ir daugybė privačių specialių bažnytinų institucijų bei privačių organizacijų visų uolumu nuolat dirba šioje srityje. Popiežius ragino visų tautų vyriausybes dar didesnėmis pastangomis ir naujais metodais padėti nugalėti žmonių tamsumą.

• Nesulaikysi upės bėgimo - Jugoslavijoje, uždarant Marijoninį pasaulio kongresą dalyvavo 15.000 žmonių. Kongrese dalyvavo stebėtojai ir komunistinės valdžios atstovai. Dalyvavo daugybė svečių ir iš kitų kraštų (išskyrant Sovietų Sąjungą). Tito valdžia yra komunistinė - liberalistinė, bet jos elgesys religijų atžvilgiu, ypač Kat. Bažnyčios, gerokai suliberalėjo. Tai rišama su bendra politine padėtimi ir tautybių politika. Kongresas skirtas Marijos garbinimui.

• Gauta žinia iš okup. Lietuvos, kad ten lapkričio mėn. 26 d. mirė kun. Boleslovas Lukošius, salezietis.

• Londono lietuvių katalikų šv. Kazimiero bažnyčia, pašventinta 1912 metais - 1972 m. kovo mėn. minės 60 metų sukaktį. Sukaktį pamniėti jau išrinktas specialus komitetas.

• Vatikano laikraštis "L'Osservatore Romano" griežtai pasisako prieš narkotikų prekybą ir neturinius sąžinės narkotikų skleidėjus, ypač jaunimo tarpe. Laikraštis reikalauja plačiai informuoti jaunimą apie bausius narkotikų vartojimo pavojus.

MILICIJA ATAKAVO MOTERIS KAUNE

Denraštis "The Sun", leidžiamas Baltimorėje, lapkričio 27 d. duoda platesnių informacijų apie barbariškus teismus Lietuvoje ir apie brutali milicijos elgesį. Kai lapkr. 11 d. Kaune buvo teismas kun. J. Zdebskis už mokymą katekizmo bažnyčioje, teismas buvo neva viešas, tačiau teismo patalpos prisipildė tik pareigūnų. Atvykusieji Prienų parapijos gyventojai bandė įeiti į salę, pripildė koridorius, demonstravo prie teismo rūmų. Juos raudonųjų milicija stengėsi išsklaidyti vartodama jėgą. Buvo sužeistų. Viena moteris apalpo, kitai sulaužyti šonkauliai. Atvykusių mergaičių su gėlėmis, norėjusių pagerbti teisiamą ir kalinamą kunigą, jos labiausiai nukentėjo. Buvo mušamos, pergrūvusios buvo tempiamos už kojų į arešto namus. Suimti dar du nauji kunigai. Dešimčiai iškeltos bylos.

Apie Girkalnio kleboną kun. Prosperą Bubnį papildomai pranešama, kad jis iš vyskupo buvo gavęs leidimą teikti sutvirtinimo sakramentą. Ruošdamas tam vaikus, liepos 26 d. juos egzaminavo bažnyčioje. Tuo metu

įsiveržė vietiniai pareigūnai į bažnyčią ir jį suareštavo.

Užsienio korespondentai Maskvoje praneša, kad žinios apie abiejų kunigų teismą pasiekė Vakarų labai greit. Korespondentai turi labai gerus ryšius su okupu. Lietuva ir teigia, kad katalikų pasipriešinimas priešpaudai okupu. Lietuvoje auga.

Toliau pranešama, kad pagal sovietų teisę kun. J. Zdebskis turėjo būti teisiamas Prienuose, "kur jis tarnavo žmonėms, užsipelnė jų meilę ir pagarbą", bet vietos autoritetai pabijojo žmonių pykčio ir galimų neramumų, tai teisė Kaune.

Drg.

BUVUSIO KOMUNISTO PASISAKYMAS APIE LIETUVĄ

Sovietų istorijoj įvyko negirdėtas įvykis - beginkliai 24 vyrai ir moterys keletą valandų buvo okupavę Aukščiausios Tarybos rūmus Kremliuje ir reikalavo, kad jiems būtų leista išvykti į Izraelį. Tarp jų buvo ir kino režisiorius Jefim Sevela su žmona, aktorė. Keistas dalykas, bet visi šie

žydai jau gavo leidimus išvykti. Sevela pakeliui į Izraelį, buvo sustojęs Paryžiuje ir davė spaudai platų pranešimą.

Tarp kitko jis sako:

"Kai Stalinas mirė 1953 m., visa Rusija verkė. Net ir tie, kurių tėvai dingo 1937 metais. Kodėl tos ašaros? Tai Rusijos paslaptis. Mes buvome nuogi ir našlaičiai. Aš turėjau draugą, kurio tėvas buvo sušaudytas, o motina deportuota į Sibirą. Jis irgi verkė Stalino. Bet kai jis suprato, kad jo tėvas "liaudies priešas" buvo nužudytas per klaidą, pradėjo gerti ir greitai numirė.

—Ar Jūs verkėte Stalino? — paklausė L'Express redaktorius.

—Taip. Lyg būčiau praradęs savo tėvą. Aš tada buvau Lietuvoje, kaip žurnalistas, man buvo pavesta redaguoti žemės ūkio skyrių Lietuvos komjaunuolių laikrastyje.

Aš jau buvau matęs svetimsalius. Kai buvau mažas galvojau, kad jie turi ragus ant galvų. Gyvenome Lenkijos pasienyje ir 1939 m. mačiau varomus į Sibirą lenkų karininkus. Tada sau pasakiau, kad jie taip pat žmonės kaip ir mes.

Lietuva vadinosi "rusiška Vende" (1793 metais Prancūzijoje įvyko Vende sukilimas prieš revoliucionierius, sukeltas dėl religijos persekiojimo. Red.). Jei jūs skaitėte Michail Solochovo knygą "Nekaltoji žemė", jūs suprastite, kodėl lietuviai prieš mus kovojo miškuose iki 1951 metų, nes mes buvome svetimsaliai ir atiminėjome iš jų žemę. Kova buvo baisi ir nuostoliai iš abiejų pusių dideli. Man reikėdavo stiprios kareivių apsaugos vizituojant kolchozus. Pirmoji lietuviška frazė, kurios reikšmę sužinojau, buvo: "Šalin rusų okupantų!" Ji buvo išrašyta ant visų išviečių sienų. Stalinas deportavo pusę gyventojų į Sibirą. Krasnojarsko rajoną vadino "Mažąją Lietuvą". Lietuva gi buvo uždrausta zona ir niekas Rusijoje apie ją nieko nežinojo.

Dirva.

JUZĖ DAUŽVARDIENĖ — LIETUVOS GENERALINĖ KONSULĖ ČIKAGOJE

Gener. konsulo dr. Daužvardžio mirtis giliai palietė Čikagos lietuvius. Tai buvo nuostabaus pasišventimo, neišsemiamos energijos, gilaus patriotizmo ir tako

žmogus. Visą savo gyvenimą rūpinosi ir dirbo Lietuvoje labai. Iki pat savo mirties sielojosi Lietuvos reikalais, savaitė prieš mirtį jis patarė krieptis S. Kudirkos reikalui į tarptautinę juristų komisiją. Prašyti J. Tautų žmogaus teisių komisiją išstudijuoti S. Kudirkos bylą ir pateikti ją generalinei asamblėjai, remiantis Genevos konvencijos 33 paragrafu.

Jo žmona Juzė Daužvardienė, taip pat labai žinoma Lietuvos patriotė visą gyvenimą padėjo jam konsulariniame darbe. Ji dabar lieka dirbti konsulo darbą. Lapkr. mėn. viduryje Amerikos Valstybės Departamentas atsiuntė raštą, kuriuo Juzė Daužvardienė pripažįstama garbės generaliniu Lietuvos konsulu Čikagoje. Taip pat ją pripažino ir pasveikino veik visi užsienio atstovai.

Be konsularnio darbo ji turės pašvęsti ir daug laiko korespondencijai. Vien tik šiais metais konsulatas gavo raštų virš 1780, išsiuntinėta — literatūra, atsakymai, informaciniai raštai — virš 3.000.

Ponia Daužvardienė yra Amerikoje gimusi lietuvaite to krašto pilietė, todėl tegali būti garbės konsulė.

ROSARIO

Padėka

Nuoširdžiai dėkoju LAIKO Redaktoriams kun. A. Steigvilai ir p. O. Kairelienei, T. Marijonų viršininkui kun. J. Petraičiui, administratoriui P. Gudelevičiui už suteiktą didžiulį man prisiminimą - pergamina, įteiktą man LAIKO 500-tojo numerio išleidimo proga. Dėkoju už pakvietimą dalyvauti šventėje - vakarienėje, kurios metu teko susitikti su daugeliu lietuvių kolonijos veikėjų maloniame pokalbyje. Taip pat nuoširdžiai dėkoju SLA pirm. R. Stalioraičiui už pakvietimą dalyvauti Pensininkų Pietuose.

J. Papeckys - Rosario.

KORDOBA

• Rikardas Palšis su žmona Elida ir sūnum Erik, išbuvę 6 mėn. Australijoje, grįžo į Kordobą nuolatiniam apsigyvenimui.

• Tėvu Marijonų vasarvietėje — Casa San Casimiro, Villa del DiQue, vasaroja šiuo metu seselė Angelika iš Avellanedos, Motina Teofilė iš Kordobos, seselė Zuzana iš Rosario. Taip pat ten turi dvasinį susikaupimą brolis Pijus Gudelevičius, "Laiko" administratorius.

• Elena Janulienė gyv. Kordobos mieste, turėjo dvi operacijas. Antrosios operacijos metu išimtas inkstas. Ji nuoširdžiai dėkoja dr. Rodolfui Pinkevičiui, kuris, esant jai ligoninėje, daug padėjo, nors ji nebuvė jo skyriuje, bet kaip lietuvis — daug padeda lietuviams. E. Janulienė jau išėjo iš ligoninės ir baigia sveikėti šeimos prieglobstį.

BERISSO

• MINDAUGO Draugijoje, šių metų gruodžio 26 d. 19 val. įvyks KALĖDŲ EGLUTĖ su programa, kurioje prašomi visi dalyvauti.

URUGVAJUS

• Spalio 31 d. lietuvių Fatimos parapija minėjo 17 metų sukaktį. Į šią šventę atsilankė šv. Sosto Nuncijus Mons. Aug. Sepinski su savo sekretorium. Jis atlaikė šv. Mišias ir pamokslą pradėjo lietuviškai "Garbė Jėzui Kristui". Po pamaldų buvo iškilmingi pietūs, kuriuose dalyvavo garbingas svečias, Lietuvos pasiuntinybės atstovas ir daug publikos. A. Grišonas padėjo šv. Sosto atstovui už moralinę paramą ginant Lietuvos bylą. Meninėj dalyje pasirodė vaikai "AIDO" choras ir jaunimo ansambliai su taut. šokiais.

• Spalio 17 d. ansambli "Ažuolynas" gražiai pasirodė Esecuela de Japon šventėje. Spalio 23 d. dalyvavo Aguas Corrientes šimtmečio sukaktuvių iškilmėse. Spalio 28 d. šoko Florencio Sanchez teatro salėje.

• Povilas Debesis, šokio ansamblio "Gintaro" dalyvis, turintis gerą balsą ir dainavęs Montevideo miesto operoje, gavo stipendiją ir išvyko į Lietuvą, į Vilnių studijuoti dainavimą ir geografiją. Išvyko laivu per Italiją, iš ten vyks traukiniu į Vilnių.

• Į Buenos Aires miestą persikėlė gyventi Aldona Kijauskienė su savo sūnumi Henriku.

• Kristina Klimaitė ir gydytojas Vytautas Bogurskas džiugiasi šeimos padidėjimu - jiems gimė sūnus Leonardas spalio 17 d.

• Pakrikštyta liet. parap. bažnyčioje spalio 17 d. Estela Georgija Šapokaitė, Birutės Laudinskaitės ir Jono Šapokų dukrelė.

• Mirė — Petras Indrelūnas.

PAS MUS

Ligoniai

• Sunkiai serga plaučių liga Mečišlovas Bitautas iš Rosario. Išgydėjęs 3 mėn. Rosario ligoninėje, atvyko į Bs. Aires, kur Jul. Mičiūdo ir J. Šiušio pastangomis buvo paguldytas geležinkeliečių klinikoje (c. Freire 2128) Jul. Mičiūdas jam padarė nemokamai visas reikalingas radiografijas. Bitautas yra senas "Laiko" skaitytojas neturintis Argentinoje giminių.

J. Šiušis.

• Serga Juozas Banketas. Jo dukterė ir žentas daro visas pastangas išgelbėti jo gyvybę.

• Susivienijimo Liet. Veikėjas Juozas Stalioraitis smarkiai sunegalavo širdimi. Paguldytas geležinkeliečių ligoninėje. Sveikata taisyti.

• Serga Alfonsas Barzdžius, paguldytas Fernandez ligoninėje.

Padėka

Nuoširdžiai dėkoju dr J Simanauskui už rūpinimąsi ir gydymą esant man ligoninėje Fernandez. Taip pat dėkoju mano šeimininkams p. Grigaliūnams už rūpinimąsi manimi ir laukymą, p. Onai Mainionienei už visokeriopą pagalbą. Dėkoju už lankymą kun. A. Steigvilai, klebonui kun. J. Petraičiui, br. Pijui Gudelevičiui, seselėm kazimierietėm, Izabelei Pauzaitėi, Jul. Karaniauskienei, Gokams, Kotr. Butrimienei ir visiems kitiems mane lankiusiems ir visai padėjusiems — iš širdies dėkoju.

Valerija Rastauskienė.

Dokumentų Reikalų

ALOS Taryba buvo padavusi prašymą vyriausybei dėl mūsų cedulų ištaisymo. Su tuo gauta šokių tokių pakeitimų, bet jie lietuvių nepatenkino. Todėl ALOS Taryba tuo reikalu padavė naują prašymą prezidentui ir Vidaus reikalų ministru. Prašymą pasirašė pirm. A. Mičiūdas ir sekret. L. Sruoga.

Raštą prezidentui ištaisai atspausdino laikraščiai "La Prensa" ir "La Nacion". Jame nurodoma, kad lietuviavilavo ilgu metų darbu prisidėjo prie šios šalies pakilimo ir yra lojalūs šalies piliečiai.

Tačiau įteikiant lietuviams naujas cedulas, jose yra įrašoma "URSS - Lituania" arba tiesiog "URSS", vietoje "Lituania" kaip ankščiau buvo rašoma. Tas pavertimas piliečiais to krašto, kurio politikai jie nepartaria ir yra priešingi Lietuvos okupacijai, juos nepaprastai liūdina ir tiesiog užgauna. Daugelis jų yra gimę Lietuvoje, kai dar tokia URSS neegzistavo. Toliau prašoma duoti galimybę išeiti iš tos keblios padėties.

Dr. JONAS SIMANAUSKAS
(Gydytojas - chirurgas)

Priima savo namuose: Pirmad., Antr., Ketv. ir Penktadienį nuo 17 iki 20 val.

Caa-Guazu 283 — Lanus
T. E. 241-7942

Fabrikų statymas ir įrengimas. Metaliniai stogai.

MIKELAITIS S.A.C.I.F.I.A.
Calle 162 Nr. 744 (ex Habana)
Berisso — T. E. 6-1399

Dailininkė piešia paveikslus pagal užsakymą.

Kreiptis:
ESTELA
DEMENTAVIČIŪTĖ,
Güemes 770, Lanus O.

MŪSŲ MIRUSIEJI

† Balys Gokas

Šių metų gruodžio mėn. 15 d. vakare savo namuose nuo širdies priepuolio mirė Balys Gokas, sulaukęs 70 metų amžiaus.

Buvo gimęs 1901 m. rugpiūčio 12 d. Vabalninkuose. Argentinon atvyko 1929 m. Apsivedė 1941 m. su Bronislava Vaitkiute. Dirbo ilgus metus prie statybos darbų. Pensijon išėjo 1960 metais.

Visą laiką gyveno prie Aušros Vartų parapijos ir per eilę metų ėjo zakrastijono pareigas Buvo giliai tikintis katalikas, mėgo lietuvišką ir katališką spaudą. Darbu ir auka remė katališką spaudą.

Lietuvių parapija neteko įsitikinusio ir pavyzdingo kataliko. Giliame liūdesyje liko jo žmona Bronė Vaitkiutė Gokienė, bei ponios Gokienės giminės: Petras Mačiulis, Pranėškus ir Bronė Galvuogiai, Stasys ir Teklė Počiai ir Antanas bei Jonas Bartkai su šeimomis.

Velionis buvo pašarvuotas parapijos salione, iš kur buvo palydėtas į bažnyčią, kur buvo atlaikytos mišios ir palaidotas Sarandi kapuose, palydint kaimynams ir giminėms.

Kaimynai Padėjo

Kaimynai ir draugai suaukojo ant mišių: R. Kazeliūnienė — 1000 pežų, po 500 aukavo: E. Buzienė, O. Grigaliūnaitė, A. Geigas, O. Calvo, A. Paliukienė ir Savickų šeima. Po 300 pežų: K. Misiūnas ir St. Povilonis. Po 200 aukavo: B. Blumbergas, J. Grigaliūnas, Iz. Grinevičius, J. Kuoja, O. Kundrotienė, Pr. Gailiūnienė, P. Mainionis, K. Povilonytė, A. Paršelis, E. Paršelis, P. Mačiulis, Al. Preikša, A. Staškonis, Al. Šimkūnienė, P. Sakalauskas, J. Sturevičius, A. Žižys ir po 100 pežų aukavo: St. Antanavičius, J. Juodis, K. Krutienė, V. Rastauskienė, P. Šantaras.

Aukas surinko kaimynai Jonas Grigaliūnas ir Povilas Mainionis, kurie už a.a. B. Goko sielą užsakė mi-

šias sausio 1 d. 19 val., o likusius pinigų įteikė poniai Bronėi Gokienei.

† Juozas Brazauskas, eidamas 74 metus, mirė lapkričio 16 d. Villa Rumipal, Kordoboje. Liko liūdinti žmona Apolonija Janušauskaitė Brazauskienė ir 2 dukterys Danutė de Guerrero su šeima ir Ramutė Brazauskaitė Š. Amerikoje.

† Dr. Jonas Zabrockis, mirė rugpiūčio 7 d. Brazilijoje. Liko žmona mokytoja. Velionis buvo vilnietis, lenkų valdymo laikais Vasario 16 d. iškėlė lietuvišką vėliavą Gedimino kalne.

† Apoloniją Dabrovolskienė, mirė gruodžio 5 d. Berisso mieste. Jos vyras buvo miręs prieš metus laiko. Velionė keturis metus buvo paralyzuota. Nuliūdime liko vaikai, kurie pasirūpino jos laidotuvenimis.

† Leonas Aidukas, mirė gruodžio 5 d. 1971 m. Buvo gimęs 1903 m. gegužės 3 d. Mačiuliškių km. Igliaukos valsč. Marijampolės apskr. Velionis gyvendamas Argentinoje veik visą laiką turėjo valgyklą - restoraną. Liko liūdinti žmona Hedvyga Šimonytė Aidukienė, dukterė Eugenija Teresė su vyru Nerio Del Potro, anūkė Alceira Estela ir žmonos sesuo Antonia Virbickienė. Šekoną dieną palaidotas Sarandi kapuose.

† Albinas Gražiūnas, 65 m. amž. pedagogas, žurnalistas, visuomenininkas, mirė liepos 6 d. Woodravene N. Y. Š. Amerikoje. Kilęs iš Mankūnų km. Miroslavo valsč. Alytaus apskr. Studijavo Kaune teisę ir literatūrą. Veikė skautuose, Pavasarininkų sąjungoj, ateitininkuose (Vytauto klube), krikščionių demokratų partijoje, buvo jos leidžiamo "Tėvynės Sargų" redaktorium, redagavo Pavasari, Ateitį, Vyrų Žygis, Žemaičių Prietelių ir Ameriką. Bendradarbiavo spaudoje.

• Servicio Social Internacional Av. Cordoba 2016, Cap. prašo paieškoti per liet. spaudą Aleksandro Radavičiaus. Jis pats ar apie žinantieji prašomi pranešti minėtu adresu.

UŽ MIRUSIUS

mėn. 16 d. 1972 m. 10 val. Gimines ir pažįstamus kviečia atsilankyti

Babarskų šeima.

• Už a.a. Alfonsą Butkevičių, prisimenant jo mirimo metines, bus atlaikytos šv. mišios sausio 7 d. 1972 m. 18 val. lietuvių Aušros Vartų bažnyčioje. Artimuosius kviečia žmona O. Butkevičienė.

PADĖKA

Praėjus parengimui, 12.10.71. kurį darėme drauge su argentiniečiais, norime visiems nuoširdžiai padėkoti. Pirmoje eilėje dėkojame mūsų menininkams: Estelei Deimantavičiūtei, Estelei Kliugaitei, Marytei Barzdžiūtei ir Pr. Buzui, prisidėjusiems su savo paveikslais prie gražaus salės išpuošimo; p. O. Žitkutei - Kruze už gražią atidarymo kalbą. p. Estelei Jasiulytei už programos vedimą, Dr. Abel Salvador už paskaitą, p. J. Gilvydžiui už lietuviškų filmų parodymą, "Ateities" jaunimui ir jų akordeonistui J. Romeikai už tautinius šokius, ypatingai už gražų vaizdą prie Argentinos ir Lietuvos vėliavų bei himnų sugiedojimą.

Dėkojame jaunuoliams: D. Runimaitėi už kanklių muziką, A. Jackeivičiūtei už jautrią deklamaciją ir H. Kruze už piano muziką.

Ponui Perrone už skelbimą per radio Argentiną ir gražų atsiliepimą

apie Lietuvą. Klubo El Fogon vadovybei už salės neapmokamą pasinaudojimą.

Kun. Aug. Steigvilai MIC. tariusiam malonų užbaigos žodį, labai daug pasidarbavusiomis: J. Skurauskaitėi, p. Deimantavičiūtei, E. Ivanauskieni, p. Rudienei, p-lei Rudytei — už pagalbą ir pyragus. Dėkojame p-lei O. Grigaliūnaitei už dovanotą gražų didelį tortą, p. Grigaičiui ir p. Tamošiūnui už varžybas, S. ir M. Morkūnams išlošusiems tortą ir pavaišintiems visus susirinkusius.

Visiems nuoširdus lietuviškas aciu.

Birutės Draugijos Valdyba.

Skaityk ir platink "LAIKĄ"

Brangiai Žmonai VERONIKAI VYTURIENEI mirus, jos liūdinčiam vyrui Antanui Vyturiui reiškiamė nuoširdžių užuojautą.
C. Stankevičienė ir Leopoldas Stankevičius su šeima.

AVION

ATENCION LITUANOS!!!
PRIMERA AGENCIA DE VIAJES LITUANA

OLA AGENCIA TURISTICA INTEGRAL

Pasajes Aéreos y Marítimos a todo el Mundo.
Excursiones individuales y colectivas.
Cruceros estudiantiles.
Viajes de bodas.
Congresos - Convenciones.
Vacaciones.
Asesoramiento de Documentos.
CREDITOS.

BARCO

SUIPACHA 472-76,
Piso 6, Of. 612, T. E.
46-9524 — Particular
67-2788.

Dr. JONAS SIMANAUSKAS
(Gydytojas - chirurgas)

Priima savo namuose: Pirmad., Antr., Ketv. ir Penktadienį nuo 17 iki 20 val.

Caa-Guazu 283 — Lanus
T. E. 241-7942

Fabrikų statymas ir įrengimas. Metaliniai stogai.

MIKELAITIS S.A.C.I.F.I.A.
Calle 162 Nr. 744 (ex Habana)
Berisso — T. E. 6-1399

Dailininkė piešia paveikslus pagal užsakymą.

Kreiptis:
ESTELA
DEMENTAVIČIŪTĖ,
Güemes 770, Lanus O.